

ארבע – מי יודע ?

המספר 4 קיים לרוב ביציאת מצרים בענייני חג הפסח בהלכותיו במנהגיו ובהגדה של פסח.

חיפשו ומצאו כמה שיותר מושגים ועניינים שקשורים למספר 4 .

ארבעת אלו שיגיעו למספר הרב ביותר של תשובות יזכו בפרסים.

את תשובותיכם נא הגישו בכתב לרב ביה"ס עד ר"ח ניסן,

יש להגיש לפחות שמונה תשובות ומעלה...

מה נשתנה הלילה הזה ?

בברכת פסח כשר ושמח וגאולה שלמה ברחמים, רב ביה"ס יורם כהן אור.

תשובות: (שאני מצאתי, אך מסתבר שיש עוד. התלמידים תמיד מפתיעים עם תשובות מקוריות שלא חשבנו עליהם)

- 1- ארבע פרשיות: שקלים, זכור, פרה והחודש. שאותן קוראים בשבתות של חודש אדר עד ר"ח ניסן.
- 2- 4 קבוצות על הים. כשהגיעו בני"י לים סוף והים מצד אחד והמצרים רודפים: "כשעמדו בני ישראל על הים נחלקו לארבע כיתות. כת אחת אמרה: נפיל עצמנו לים. כת אחת אמרה: נשוב למצרים. כת אחת אמרה: נערוך מלחמה כנגדן ואחת אמרה: נצוה כנגדן ונערבבן. זו שאמרה 'נפיל עצמנו לים', אמר להם משה: **"הֲתִיצְבוּ וְרֹאוּ אֶת-יְשׁוּעַת ה'"** זו שאמרה 'נחזור למצרים', אמר להם: **"כִּי, אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת-מִצְרַיִם הַיּוֹם--לֹא תִסְפוּ לִרְאֹתָם עוֹד, עַד-עוֹלָם"**. לזו שאמרה 'נערוך מלחמה כנגדן', אמר להם: **"ה' יִלְחֶם לָכֶם"**, וזו שאמרה 'נצוה כנגדן', אמר להם: **"וְאַתֶּם, תִּתְּרֶשׁוּ"**
- 3- **"והמושים עלו בני ישראל ממצרים"** על פסוק זה דרשו חכמינו שרק אחד מחמישה אנשים יצאו ממצרים !! כלומר על כל יהודי שיצא ממצרים ארבעה אחרים מתו שם.
- 4- ארבעה שמות לחג הפסח: חג המצות, חג הפסח, חג האביב, חג החירות.
- 5- ארבע לשונות של גאולה - "והוצאתי", "והצלתי", "וגאלתי", "ולקחתי" (לארבע לשונות אלו יש לשון נוספת "והבאתי", שהיא הגאולה השלמה)
- 6- ארבע כוסות יין שחייבים לשתות.
- 7- בשיר "אחד מי יודע", המספר ארבע הוא מספר האמהות: שרה רבקה רחל ולאה.
- 8- ארבע קושיות שהבן שואל בניגון "מה נשתנה..."
- 9- ארבעה בנים: חכם רשע תם ושאינו יודע לשאול.
- 10- ארבעה פסוקים הנדרשים בהגדה של פסח מפרשת "ארמי אובד אבי"
- 11- ארבע פעמים כזית מצה לאכול בליל פסח במהלך הסדר: שני כזיתים בברכת המוציא, עוד כזית בכורך, ועוד כזית באפיקומן.
- 12- בהגדה ארבע פעמים "ברוך" - "ברוך המקום, ברוך הוא, ברוך שנתן תורה לעמו ישראל, ברוך הוא".
- 13- ארבעה מאכלים סמליים בזמן שבית המקדש היה קיים- קרבן הפסח, מצה, מרור וחרוסת

14- בברית בין הבתרים נאמר לאברהם אבינו: "ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה" והכוונה לשעבוד במצרים.

15- ארבעה בעלי חיים מוזכרים בשיר "חד גדיא": גדי, חתול, כלב ושור.

16- 4 מצוות באיסור החמץ: איסור אכילת חמץ "ולא יאכל חמץ" שמות, יג, ג. שלא יימצא חמץ "שאור לא יימצא בבתיכם" שמות, יב, יט. שלא ייראה חמץ "ולא ייראה לך חמץ" שמות, יג, ז. מצווה להשבית את החמץ "תשביתו שאור מבתיכם" שמות, יב, טו.

17- אמר ר' חונה בשם בר קפרא בשביל ארבעה דברים נגאלו ישראל ממצרים, על ידי שלא שינו את שמם ולא שינו את לשונם ועל ידי שלא אפרו לשון הרע ועל ידי שלא היה בהן פרוץ ערווה (ויקרא רבה, פרשה לב)

18- 4 חלקים להגדה: טקסים שלפני ההגדה (קדש ורחץ כרפס יחץ), אמירת דברי ההגדה (מגיד), סעודה וברכת המזון (רחצה מוציא מצה מרוך כורך שולחן עורך צפון ברך), סיום ההלל וסוף הסדר (הלל נרצה)

19- **חוב ההסבה בארבעה דברים**: בשתיית 4 הכוסות, בכזית מצה, בכורך ובאפיקומן.

20- בערב פסח ניתן לאכול חמץ רק עד סוף שעה רביעית של היום.

21- בנ"י שהו במדבר 4 עשורים (40 שנה), מיציאת מצרים עד הכניסה לארץ.

22- המצה שלנו מרובעת, 4 צלעות ו-4 פינות, ואולי זה מכוון משמיים כי בענייני הפסח יש הרבה ארבע...

23- המזמור של פסח, תהילים ק"ז "הודו לה' כי טוב...", המדבר על **ארבעה שצריכים להודות**: יורדי הים, הולכי מדבר, היוצאים ממאסר, והחולים שנרפאו. ובנ"י שיצאו ממצרים חוו את ארבעתם.

